

Skriftlig orientering af Folketingets Klima-, Energi- og Forsyningsudvalg om forslag om opfyldning af gaslagre

Dato
28. april 2022

Forslaget om opfyldning og certificering af EU's gaslagre forelægges den 28. april 2022 for Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg.

Der orienteres desuden om det ekstraordinære energirådsmøde, der med kort varsel er indkaldt til mandag den 2. maj.

[Gaslagerforslag]

Forslaget blev fremsat den 23. marts. Forventningen er, at Rådet inden for kort tid vil færdigbehandle forslaget med henblik på at starte trilogforhandlingerne med Europa-Parlamentet.

Forslaget skal allerede gælde fra i år, hvorfor det haster med at få det færdigbehandlet. Parlamentet har vedtaget forslaget i en hasteprocedure den 7. april.

Forslaget har til hensigt at imødekomme nogle af de udfordringer, som den aktuelle geopolitiske situation har skabt for EU's gasforsyningssikkerhed.

Kommissionen har senest givet udtryk for, at den nuværende situation, hvor Gazprom har lukket for forsyningen til to EU-lande, viser vigtigheden af forslaget. Kommissionen har således ikke fundet anledning til at genoverveje forslaget.

Konkret indeholder forslaget et krav om, at medlemsstater med gaslagre skal sikre, at deres gaslagre er tilstrækkeligt fyldt forud for fyringssæsonen. Der foreslås et fyldningskrav på 80 procent pr. 1. november 2022 og minimum 90 procent pr. 1. november 2023 og årene fremefter.

De europæiske gaslagre er med til at understøtte den europæiske forsyningssikkerhed ved at sikre, at der er gas på lager, når forbruget stiger, eller udbuddet falder. Og ikke mindst, at der er tilstrækkelig gas til rådighed til de kommende vintre, så borgerne kan få opvarmet huse og sikret vigtig forsyning af blandt andet medicin og fødevarer.

Opfyldning af gaslagre med gas fra det europæiske marked vil dog også indebære, at de delvist fyldes med russisk gas. Det anslås, at den russiske gas udgør omkring 25 pct. af gassen i det europæiske gasnet, men det er usikkert, da det ikke opgøres løbende. Regeringen ville ønske, at man kunne undgå russisk gas, men det er ikke muligt at fylde lagrene uden, så længe det ikke er besluttet i EU at lukke for forsyningen fra Rusland.

En opfyldning af lagrene ligger således i forlængelse af den fælles holdning, der hidtil har været i EU om ikke at indføre sanktioner mod import af russisk gas. Det har været helt centralt fra dansk side, at EU-landene står sammen i denne situation. Den danske regering ønsker at indføre så hårde sanktioner mod Rusland som muligt, og som der kan opnås enighed om i EU. Så enigheden i EU er et helt centralt hensyn. Og der er bred opbakning blandt EU-landene til Kommissionens forslag. Den tilgang bør vi fra dansk side støtte op om, også for at holde sammen på kredsen.

En opfyldning af lagrene betyder desuden, at EU-landene derved gør sig mindre sårbare overfor russisk pression. Så det stiller også EU stærkest muligt over for Rusland.

Opfyldningen af lagrene skal selvfølgelig i videst muligt omfang ske med biogas og forsyninger fra andre lande, herunder både via gasrør fra andre lande og import af LNG. Dertil kommer, at Danmark står i en mere gunstig situation end andre lande, da vi har adgang til flere alternativer med høj andel af biogas og snarlig adgang til norsk gas via Baltic Pipe allerede fra oktober 2022. I 2023 bliver Danmark desuden nettoeksportør igen.

Regeringen støtter generelt formålet bag forslaget, da det vil være med til at sikre, at EU har tilstrækkelig gas på lager til de kommende vintre.

Regeringen lægger vægt på, at de foreslåede mål for fyldningsgraden i EU i 2022 og 2023 fastholdes. Regeringen lægger dog samtidig vægt på, at der i udformningen af kravene bør tages hensyn til de enkelte landes forbrug, lagerkapacitet og egenproduktion af gas. Med egenproduktion af gas tænkes også på biogasproduktion, da det er med til at understøtte gasforsyningssikkerheden.

Forslaget indfører en række delmål for opfyldning af gaslagrene. Regeringen lægger stor vægt på, at delmålene for lagerfyldning er vejledende, da det ellers kan blive vanskeligt og dyrt for markedsaktørerne at bruge gaslagrene kommercielt.

Obligatoriske delmål reducerer samtidig medlemsstaternes fleksibilitet i forhold til lageropfyldningen. For Danmark kan det betyde, at gas fra Baltic Pipe i år vil spille en mindre rolle i opfyldningen af de danske lagre, hvorimod gas fra andre kilder i stedet skal bruges til at fylde lagrene op.

Forslaget indeholder desuden en byrdefordelingsmekanisme, der betyder, at EU-lande uden lagre, skal yde noget til de lande, som har lagre. Regeringen lægger stor vægt på, at medlemsstaternes fleksibilitet fastholdes i forhold til, hvordan aftalerne om byrdefordeling indgås.

Regeringen lægger desuden stor vægt på, at en eventuelt finansiering af byrdefordelingen eller kompensation pålægges lande uden egne gaslagre. Dette er relevant, hvis der i forhandlingerne fremkommer forslag om, at lande med store gaslagre skal kompenseres for krav om opfyldningen af lagrene.

Regeringen er tilfreds med, at EU-landene selv kan vælge, hvordan kravet om lagerfyldning skal efterleves. Regeringen lægger derfor vægt på, at det fortsat skal være op til EU-landene at beslutte, hvilke løsninger de vil anvende til at opfylde fyldningskravet.

Regeringen arbejder dog samtidig for at sikre en koordineret EU-ind-sats, så landene ikke kommer til at modarbejde hinanden i forhold til opkøb af gas og dermed er med til at drive priserne op.

I lyset af at EU har besluttet at blive uafhængig af russisk gas hurtigst muligt, må krav om høje fyldningsgrader i EU's gaslagre forventes at blive irrelevante inden for en årrække. Derfor lægger regeringen stor vægt på, at forslaget bør indeholde en udløbsklausul, der sikrer, at kravet om lagerfyldning har en afslutningsdato.

Kommissionen foreslår desuden, at fastsættelsen af krav til fyldningsgraden i EU's gaslagre efter 2023 skal ske via delegerede retsakter. Regeringen mener ikke, at krav med så stor økonomisk betydning for

medlemsstaterne bør fastsættes af Kommissionen alene. Derfor lægger regeringen stor vægt på, at fremtidige krav bør fastsættes med inddragelse af medlemsstaterne ved andre procedurer.

Endelig lægger regeringen vægt på, at gaslageroperatører skal certificeres. Da den danske forsyningssikkerhed er afhængig af den europæiske forsyningssikkerhed, vil et styrket fokus på den gasrelaterede kritiske infrastruktur i form af certificeringsprocesser være med til at styrke begge dele.

[Ekstraordinært energirådsmøde]

Det franske formandskab har sent onsdag aften indkaldt til et ekstraordinært energirådsmøde på mandag. Emnet for rådsmødet er den seneste udvikling på energiområdet, hvor Rusland har afbrudt gasforsyningerne til Polen og Bulgarien.

Afbrydelsen af gasleverancerne til Polen og Bulgarien hænger sammen med Ruslands uretmæssige krav om, at leveringen af gas til europæiske virksomheder skal afregnes i rubler. Det er et krav, der er bred enighed i EU om at afvise.

Rusland har stillet krav om oprettelse af mindst to bankkonti i Gazprombank, der skal sikre veksling af euro og dollar til rubler. Denne mekanisme kan betyde, at europæiske virksomheder først er frigjort for deres betalingsforpligtelser, når Gazprom har modtaget betalingen for gasleverancerne i rubler. En mekanisme, som Kommissionen har vurderet, er i konflikt med EU's vedtagne sanktioner over for Rusland og den russiske centralbank.

Den aktuelle situation med Polen og Bulgarien påvirker ikke her og nu den danske forsyningssikkerhed. Vi har også en nødplan, hvis det danske gassystem presses.

De danske gaslagre kan sammen med biogasproduktionen dække det danske forbrug i en længere periode. Lige nu er der gas på lager til at forsyne alle danske og svenske gasforbrugere i ca. 95 dage.

Gazproms udmelding om, at de ikke længere vil levere til de polske og bulgarske selskaber betyder, at der alt andet lige er mindre gas på det

europæiske gasmarked. Det ser vi allerede på priserne. Hvad det betyder for priserne på lidt længere sigt afhænger af, om andre leverandører som USA og Qatar kan øge deres eksport til Europa.